

CCvD Datastandaarden

Jaarplan 2016

- Definitief -

Dit jaarplan 2016 is besproken in het CCvD Datastandaarden op 4 maart 2016 en vastgesteld door het bestuur SIKB en het Managementteam van het IHW op respectievelijk 8 maart en 13 april 2016.

Inhoudsopgave

1. Missie, werkwijze en activiteiten.....	3
2. Trends	4
3. Scope van het werkveld Datastandaarden.....	5
4. Terugblik 2015	6
4.1 Algemeen	6
4.2 SIKB0101	6
4.3 Aquo	7
4.4 SIKB0102	7
5. Activiteiten 2016.....	8
5.1 Algemeen	8
5.2 SIKB0101	8
5.3 Aquo	8
5.4 SIKB0102	9

1. Missie, werkwijze en activiteiten

SIKB en IHW richten zich op het ontwikkelen en beheren van datastandaarden voor de uitwisseling van digitale data in de domeinen Bodem, Water en Archeologie, inclusief het bevorderen van het gebruik van deze standaarden.

Het doel van deze datastandaarden is een foutloze uitwisseling van digitale gegevens binnen de gehele keten (inzameling – verwerking – besluitvorming). De datastandaarden worden zowel gebruikt door marktpartijen als overheden.

Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Datastandaarden is een gezamenlijk initiatief van SIKB en IHW. De taakstelling en werkwijze van het CCvD-Datastandaarden zijn vastgelegd in een samenwerkingsnotitie en reglement, die eind 2013 door het bestuur van SIKB en het managementteam van IHW zijn vastgesteld.

Het CCvD Datastandaarden is samengesteld uit vertegenwoordigers van overheden, marktpartijen en kennisinstituten. Deelnemers aan het college vertegenwoordigen een bepaalde doelgroep. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen 'datagebruikers', 'ontwikkelaars' en 'adviseurs/derden'.

Uitgangspunt is dat de standaarden die onder het beheer van het CCvD Datastandaarden vallen aansluiten op de NEN3610 (nationale standaard voor geo-informatie) en worden aangemeld en gepubliceerd op de pas-toe-of-leg-uit lijst van Open Standaarden. Tevens is uitgangspunt dat het beheer door het Nationaal Beraad Digitale Overheid is gekwalificeerd als 'Uitstekend Beheer'.

In het voorliggend Jaarprogramma 2016 wordt na een korte weergave van de werkzaamheden in 2015 een weergave gedaan van de geplande werkzaamheden voor 2016.

Voor meer informatie over de context en de werkwijze van het CCvD Datastandaarden wordt verwezen naar de 'Samenwerkingsnotitie CCvD Datastandaarden SIKB-IHW' en het 'Reglement CCvD Datastandaarden' die zijn te vinden op <http://www.sikb.nl/ccvddatastandaarden>.

Het secretariaat van het CCvD-Datastandaarden wordt gefaciliteerd door SIKB. De vergaderlocatie wordt gefaciliteerd door IHW (Amersfoort). Verslagen van het overleg worden gepubliceerd op de website van SIKB: www.sikb.nl/ccvddatastandaarden.

2. Trends

SIKB en IHW willen het werkveld faciliteren met actuele standaarden in de werkvelden Bodem, Water en Archeologie. Dit betekent dat continu wordt geanticipeerd op ontwikkelingen in de omgeving die raken aan de uitwisseling van data. Op dit moment zijn de volgende trends aan de orde:

- Toenemende behoefte om data over sectoren heen te delen. Verbindende factor is hierin dat het aspect 'Ruimte'. Sectorale informatie wordt steeds vaker benaderd als informatie over een domein op enig moment op een plek op aarde. Een transitie van administratieve informatie naar geo-informatie is gaande.
- De Omgevingswet vraagt om centraal ontsloten informatie. De toekomstige informatiestructuur wordt momenteel vormgegeven in het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de ondersteunende informatiehuizen.
- De Wet Basisregistratie Ondergrond is eind 2015 door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen. De komende jaren zal invulling worden gegeven aan de gegevenstypen die worden opgenomen in deze basisregistratie.
- Overheden en marktpartijen hebben de gezamenlijke ambitie om een Centrale Voorziening in te richten voor het ontsluiten van (milieukundige) bodeminformatie (BI-DON).
- Technisch gezien vindt steeds verdere standaardisatie en harmonisatie plaats op het gebied van digitale ontsluiting. Zowel op internationaal niveau (INSPIRE) als nationaal niveau (Geonovum) worden afspraken gemaakt die de sectorale standaarden raken.
- Digitaal werken wordt in de keten steeds meer dagelijkse praktijk. Naast technische afspraken worden afspraken gemaakt over de inhoud en kwaliteitsaspecten van specifieke datasets.

3. Scope van het werkveld Datastandaarden

Onder besluitvorming van het CCvD Datastandaarden vallen de volgende standaarden:

- SIKB0101 (bodem)
- Aquo (water)
- SIKB0102 (archeologie)

Het bevorderen van het gebruik van de standaarden omvat:

- Bekend stellen (via de websites van SIKB en IHW, gerichte informatie aan direct betrokkenen)
- Technische ondersteuning (via helpdesk, gebruikersbijeenkomsten)
- Uitdragen van nut en noodzaak (via publicaties, informatiebijeenkomsten)
- Ontwikkelen en beschikbaar stellen ondersteunende tooling (testbestanden, validatieinstrumenten)

4. Terugblik 2015

4.1 Algemeen

Het CCvD Datastandaarden is in 2015 drie keer bijeen geweest (maart – juni – november). Van de optionele datum in september is geen gebruik gemaakt. De opkomst was over het algemeen goed: 80-90%. De juni vergadering kende een groter aantal veranderingen. De onderwerpen waren divers en informatief. De discussies vonden plaats in een constructieve sfeer. In de samenstelling van het CCvD hebben enkele personele wijzigingen plaatsgehad. Vanuit de sector Archeologie is DANS toegetreden tot het CCvD.

De focus in de agenda lag op:

- Besluitvorming aangaande (wijzigingen op) de standaarden
- Harmonisatie tussen de standaarden SIKB en IHW
- De standaarden in een bredere context (zowel ICT-matig als beleidsmatig)

Qua harmonisatie zijn afspraken gemaakt over het gebruik van z.g.n. 'Tekensets'. Tevens zijn afspraken vastgelegd over het gezamenlijk gebruik van de 'Impactmatrix' waarin het niveau van wijzigingen (x,y,z – groot,middel,klein) is vastgelegd. Inhoudelijk heeft qua harmonisatie een grote slag plaatsgevonden door adaptatie van IM Metingen binnen het domein van IHW. IM Metingen wordt per eind 2015 gebruikt binnen zowel SIKB0101 als Aquo. Sinds 2015 organiseren SIKB en IHW een gezamenlijke Technische Werkgroep 'Metingen'.

Discussies in bredere context vonden onder meer plaats door gastsprekers over BIDON, de BasisRegistratie Ondergrond en het Digitale Stelsel Omgevingswet.

Het functioneren van het CCvD is eind 2015 geëvalueerd. De ervaringen zijn over het algemeen positief. De wijze van besluitvorming heeft zijn meerwaarde bewezen onder andere door het predicaat 'uitstekend beheer' open standaarden. Meer aandacht wordt gevraagd voor positionering en verbreding van de reikwijdte.

4.2 SIKB0101

In het voorjaar van 2015 is versie 12 van SIKB0101 toegevoegd aan de 'pas toe of leg uit'-lijst van open standaarden.

Op 19 juni zijn door het CCvD enkele uitbreidingen en aanscherpingen in de domeintabellen vastgesteld (versie 12.1 van SIKB0101).

De implementatie van versie 12 vordert maar vraagt de nodige doorlooptijd. Op onderdelen in de keten (met name koppeling met BoToVa) wordt versie 12 breed gebruikt. Op andere onderdelen in de keten zijn implementaties nog gaande.

Op 27 november 2015 is door het CCvD versie 13 van SIKB0101 vastgesteld. De wijzigingen ten opzichte van versie 12 zijn beperkt en hebben met name betrekking op het onderdeel 'Metingen'.

Rond het jaarcongres van SIKB is een brochure 'Digitaal werken in het bodembeheer' gepubliceerd. Op het jaarcongres was tevens één deelsessie gewijd aan de centrale voorziening BIDON. In een andere deelsessie (adviseur 2020) is nadrukkelijk aandacht be-

steed aan het ontwikkelen van vaardigheden in het kader van digitaal werken.

4.3 Aquo

Samen met deskundigen vanuit de waterschappen, Rijkswaterstaat en Deltares heeft het IHW gewerkt om de Aquo-standaard geschikt te maken voor het toetsproces van de primaire waterkeringen aan de wettelijke normen. Concreet zijn hieruit de onderdelen Informatiemodel Water Waterveiligheid en het uitwisselformaat inmiddels opgenomen in de Aquo-standaard. Deze standaard dient één op één als basis voor het Datamodel Waterveiligheid.

Ook is de Aquo overgegaan op de internationale ISO standaard waar het gaat om metingen en meetgegevens. Basis was het InformatieModel Metingen dat reeds door SIKB was ontwikkeld.

Daarnaast hebben we het predicaat "Uitstekend beheer" voor de Aquo-standaard aangevraagd bij het forum Standaardisatie; in 2016 besluit het Nationaal Beraad of het IHW het predicaat "Uitstekend Beheer" krijgt toegekend.

4.4 SIKB0102

De inspanningen rondom de standaard SIKB0102 zijn ook in 2015 voornamelijk gericht geweest op de bevordering van de implementatie. Adaptatie van digitale uitwisseling in de sector vraagt nog altijd de nodige aandacht.

Op 21 april 2015 is samen met RCE en DANS een goed bezochte themabijeenkomst 'Digitaal werken in de Archeologie' georganiseerd.

In juni en november zijn enkele aanpassingen op domeintabellen doorgevoerd naar aanleiding van enkele inhoudelijke verbeteringen in het ABR die door SIKB en RCE, in aanspraak met de sector zijn uitgewerkt. In de vernieuwde KNA wordt meer aandacht besteed aan digitaal werken als uitgangspunt.

Rond de zomer is de procedure van opname op de 'pas toe of leg uit'-lijst van open standaarden positief doorlopen. Definitieve besluitvorming en publicatie zal plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2016.

Rond het jaarcongres van SIKB (september 2015) is een brochure 'Digitaal werken in de archeologie' gepubliceerd.

5. Activiteiten 2016

5.1 Algemeen

Voor 2016 zijn vier vergaderingen gepland (maart – juni – september – november). De vergadering in september is optioneel, afhankelijk van de agenda.

In 2016 zal extra aandacht worden besteed aan de positionering van het CCvD Datastandaarden met aandacht voor de meerwaarde van harmonisatie en een transparante en onafhankelijke besluitvorming. Op onderdelen (met name vertegenwoordiging ontwikkelaars domeinen water en archeologie) zal het CCvD worden versterkt. Er zal een verkenning plaatsvinden of het CCvD kan faciliteren bij het beheer van aanpalende standaarden. Tevens zal worden gekeken in hoeverre het CCvD een rol kan spelen bij het beheer van Toetsinstrumenten. De implementatie van standaarden zal door het CCvD actief worden gemonitord.

Het beheerproces rond het door SIKB en IHW gezamenlijk ontwikkelde en geïmplementeerde model IM Metingen zal verder worden geoptimaliseerd.

Conform de vastgestelde releaseplanning vindt zo nodig besluitvorming plaats over van middelgrote wijzigingen (Y) in juni en grote wijzigingen (X) in november.

5.2 SIKB0101

Voor SIKB0101 worden in 2016 geen grote wijzigingen op het model voorzien.

De focus zal de komende jaren liggen op aanhaking bij ontwikkelingen als (Digitaal Stelsel) Omgevingswet, BIDON, BRO, etc. Zo nodig worden aanpassingen op de standaard voorgesteld.

Extra aandacht zal komend jaar komen te liggen op (ondersteuning van) implementatie van versie 12/13 van SIKB0101 en het agenderen van digitaal werken binnen de keten.

Onderzocht zal worden of het digitaal werken verder kan worden verankerd in kennisdocumenten en richtlijnen van o.a. SIKB en NEN. De geo-component verdient hierbij extra aandacht.

In het kader van BIDON zal SIKB de consultatie van de concept dataset faciliteren. Het CCvD wordt betrokken bij deze consultatie en vaststelling.

5.3 Aquo

Voor Aquo staat een nieuw InformatieModel Watersysteem op de rol. Daarnaast wordt gewerkt aan een voorstel om het aantal CSV's van IMWA Metingen van 3 naar 2 terug te brengen.

Door het gebrek aan beheercapaciteit zal kritisch gekeken worden welke wijzigingsvoorstellen doorgang vinden en welke tijdelijk on hold zullen komen te staan. IHW is naast een extra beheerder van de standaard ook op zoek naar een informatie-architect die het Aquo-team kan leiden.

In 2016 zal een nieuw RfC-formulier / wijzigingsformulier worden geïntroduceerd waardoor het voor gebruikers eenvoudig moet zijn om wijzigingen in te dienen bij de servicedesk van IHW.

5.4 SIKB0102

Voor SIKB0102 zijn geen grote wijzigingen op het model voorzien.

In 2016 zal de focus liggen op de ondersteuning van de verdere implementatie van SIKB0102 onder andere via de jaarlijkse bijeenkomst 'Digitaal werken in de Archeologie'.

Uit de herziening van de KNA zullen enkele aanscherpingen in de pakbon voortkomen die mogelijk ook leiden tot aanpassingen in de standaard SIKB0101.

In samenwerking met RCE wordt regulier onderhoud gepleegd op de domeintabellen die gerelateerd zijn aan het ABR en Archis. Met name de domeintabellen 'structuren, grondsporen' worden onder de loep genomen. Daarnaast liggen er nog enkele wensen ten aanzien van de verzamelwijzen en de materiaalcategorieën.

SIKB0102 versie 3 zal in 2016 worden opgenomen op de 'pas toe of leg uit'-lijst van Open Standaarden.